

урахуванням загальних підходів до формування собівартості робіт (послуг) до витрат, що включаються у собівартість проектно-кошторисних робіт, відносять виробничу собівартість виконаних робіт, нерозподілені постійні загальновиробничі витрати та наднормативні виробничі витрати.

Зазвичай, проектними підприємствами на кожний об'єкт проектування відповідно до укладеного договору відкривається окреме замовлення, тобто використовується позамовний метод обліку витрат, який передбачає визначення собівартості робіт шляхом сумування витрат за наростаючим підсумком до закінчення виконання проектних робіт.

Зважаючи на викидане та законодавчі регламентації, виробнича собівартість проектних робіт формується із прямих витрат на оплату праці, матеріальних витрат та змінних і постійних загальновиробничих витрат. Прямі витрати щомісячно необхідно включати у виробничу собівартість відповідних об'єктів обліку на підставі підтверджуючих первинних документів. Змінні загальновиробничі витрати підприємство розподіляє між об'єктами обліку витрат з урахуванням бази розподілу. При цьому постійні загальновиробничі витрати розподіляються з урахуванням планової потужності діяльності проектного підприємства, яка визначається виходячи із середнього обсягу робіт за умов звичайної діяльності.

Відповідно не включаються до складу собівартості реалізованих проектних робіт адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати, бо вони є витратами періоду та відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому були здійснені, і відносяться безпосередньо на зменшення фінансових результатів [2].

Таким чином, у фінансовому обліку для забезпечення своєчасного контролю за формуванням понесених витрат на виконання проектних робіт проектними підприємствами використовується субрахунок 903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг», при цьому сума загальновиробничих витрат, так і як у виробничих підприємствах, при розподілі списується з кредиту рахунку 91 «Загальновиробничі витрати» в дебет рахунків 23 «Виробництво» та 90 «Собівартість реалізації».

Отже, формування собівартості проектно-кошторисних робіт першочергово залежить від специфіки виконання замовлення (наприклад, освітлення трас загального призначення, стандартне приєднання до електричних мереж житлових будинків, водопостачання та водовідведення водонапірних башт, буріння свердловин тощо).

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України № 318 від 31.12.99.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні контракти», затверджене наказом Міністерства фінансів України № 205 від 28.04.01.

3. Методичні рекомендації з формування собівартості проектних робіт з урахуванням вимог положень (стандартів) бухгалтерського обліку, затверджені наказом Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України № 64 від 29.03.02.

А.В. Казмірук

Науковий керівник – к.е.н, доц. Микитюк Н.О.

ПЕРЕДУМОВИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЄДИНОЇ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Із 01.01.2018 року в Україні почав діяти оновлений Закон «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що вносить зміни до норм вітчизняного законодавства з метою приведення його до міжнародних стандартів.

Одним із нововведень є розширення переліку підприємств, що повинні вести облік відповідно до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. В контексті зазначених змін доцільно виокремити поняття «підприємства, що становлять суспільний інтерес», до яких відносять:

- великі підприємства, відповідно до класифікації, наведеної в оновленому законі;
- підприємства-емітенти цінних паперів, що допущені до торгівлі на біржі;
- банки, страхові компанії, недержавні пенсійні фонди та інші фінансові установи (окрім фінансових установ, що належать до мікро та малих підприємств) [1].

Головною метою запровадженого поняття, на думку д.е.н. Проскури К., є підвищення рівня публічності та доступності фінансової інформації підприємств шляхом розкриття інформації на власних сайтах та запровадження вимоги надання фінансової звітності на запит зацікавлених сторін [2].

Варто зазначити, що для новоутвореного поняття «підприємства, що становлять суспільний інтерес» також розширено ряд вимог:

- утворення бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером, до складу якої входять не менше двох осіб
- особа, що претендує на посаду головного бухгалтера повинна мати повну економічну освіту, досвід роботи у сфері фінансів, бухгалтерського обліку та оподаткування не менше трьох років, ще важливим аспектом є відсутність непогашеної або незнятої судимості за вчинення злочину проти власності та у сфері господарської діяльності.
- терміни подання фінансової звітності, тепер вищезгадані підприємства повинні оприлюднити річну фінансову звітність на своїй веб-сторінці до 30 квітня року, наступного за звітним, разом із аудиторським висновком.

Найближчим часом в Україні буде впроваджена єдина Система фінансової звітності, де зазначені вищепідприємства повинні будуть публікувати свою фінансову звітність в стандарті XBRL.

Формування єдиної Системи такої звітності стане значним зрушенням у напрямку ефективного управління економікою та стимулювання економічного зростання. Система значно спростить процес обміну діловою інформацією. Зокрема, це дозволить банкам отримувати фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності від суб'єктів господарювання в автоматичному режимі, що спростить та одночасно сприятиме підвищенню прозорості у відносинах банків із клієнтами[3]. Таким чином, якісна та доступна корпоративна фінансова звітність виступатиме важливою та необхідною ланкою для покращання інвестиційного клімату.

В загальному можна сказати, що нововведення і зміни в законодавстві намагаються зробити національну фінансову звітність ще ближчою до міжнародного рівня і це дає змогу будувати нові об'єктивні шляхи розвитку і вдосконалення бухгалтерського обліку.

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV.
2. Проскура К. Нові правила обліку. URL: <http://www.visnuk.com.ua /uk/publication/100006336-novi-pravila-obliku>.
3. Смолий Я. Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?jsessionid=4006E64BB9AFA65789B6871E5D3A4A3E?art_id=60836528&showTitle=true

Н.А. Карпа

Науковий керівник – к.е.н., доц. Ясінська А.І.

ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Однією з основних проблем прийняття управлінських рішень на будь-якому підприємстві є неможливість передбачити всі релевантні майбутні події, які не можуть залежати від дій управлінського персоналу. Прогнозування майбутніх витрат або доходів ускладнюється внаслідок невизначеності різних подій та явищ (попит, погодні умови, політична нестабільність тощо), які впливають на господарську діяльність підприємства. Приймаючи управлінські рішення, необхідно враховувати фактор невизначеності, який впливатиме на поведінку витрат і доходів. Невизначеність, як відсутність необхідної в достатньому обсязі інформації буде зумовлювати певний рівень ризику, який характеризується ймовірними відхиленнями фактичних значень показників від очікуваних та величиною цих відхилень. Невизначеність пов'язана з наявністю можливих випадкових подій, тому насамперед потрібно встановити ці можливі випадки настання подій і визначити можливість їх настання. Для того, щоб визначити ймовірність настання певної події, необхідно визначити відношення числа сприятливих наслідків випробування до загального числа всіх можливих наслідків.

Науковці і фахівці з управлінського обліку, досліджуючи поведінку витрат і доходів із застосуванням різноманітних методів, зазначають, що для отримання найточніших результатів необхідно використовувати певні критерії, зокрема [1, с. 54-55]: економічна правдоподібність (зв'язок між витратами та їх фактором має економічний сенс); значимість незалежних змінних величин (для оцінювання значимості використовують показник коефіцієнта детермінації та розраховують стандартну похибку обчислення); адекватність функції витрат реальним умовам діяльності підприємства.

1. Партин Г.О. Управлінський облік: підручник / Г.О. Партин, А.Г. Загородній, А.І. Ясінська, Т.І. Воскресенська. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. – 340 с.

М.О. Кархут

Науковий керівник – к.е.н., доц. Ясінська А.І.

КЛАСИФІКАЦІЯ ВИТРАТ НА ПРИКЛАДІ АЗС КМП “ГРАНІТ”

Процесу управління господарською діяльністю підприємства притаманні одночасно і складність і комплексність. Впровадження системи управлінського обліку з метою збирання інформації для прийняття ефективних управлінських рішень є також складним процесом, і може змінюватися в залежності від поставлених завдань щодо управління підприємством. Зважаючи на необхідність підвищення ефективності виробництва за умов зростання конкуренції, вітчизняні підприємства активно впроваджують і вдосконалюють систему управлінського обліку, яка дає можливість чітко відстежувати, аналізувати, контролювати і планувати витрати, доходи та фінансові результати діяльності. Системне порівняння витрат і результатів діяльності дозволяє оцінити ефективність роботи підприємства загалом, і без сумніву, що відсутність порівняння може призвести до непоправних помилок при виборі економічної політики підприємства, прийнятті управлінських рішень, а також визначенні ціни на продукцію, роботи, послуги.